

GOTFRIDI HEGENITI
PHILAUITUS,
Hoc est,
DE AMORE SUI MAXIME
APPROBO

DISCURSVS ETHICO-PHL-
LOLOGVS

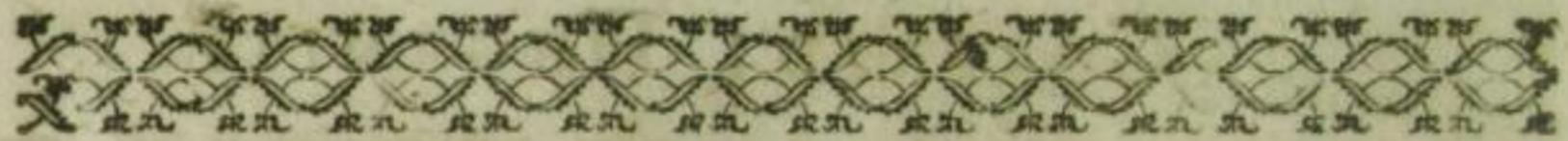

SEGODUNI
Typis SIMONIS HALBMAYERI
Anno XXIII. supra XVI. saecula.

diss. A

S 27

ad XI. 27.
XXXII. 22.

Miraculo omni, perpetrare quod potest
Homo, est homo magnum magis mi-
(raculum,

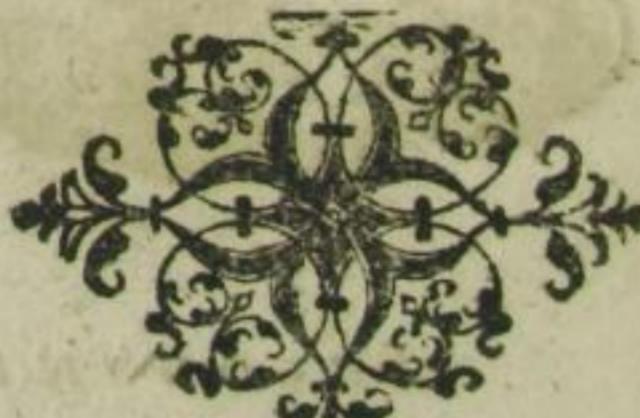
*Lib. 18. Cif.
D. Cap. 12.*

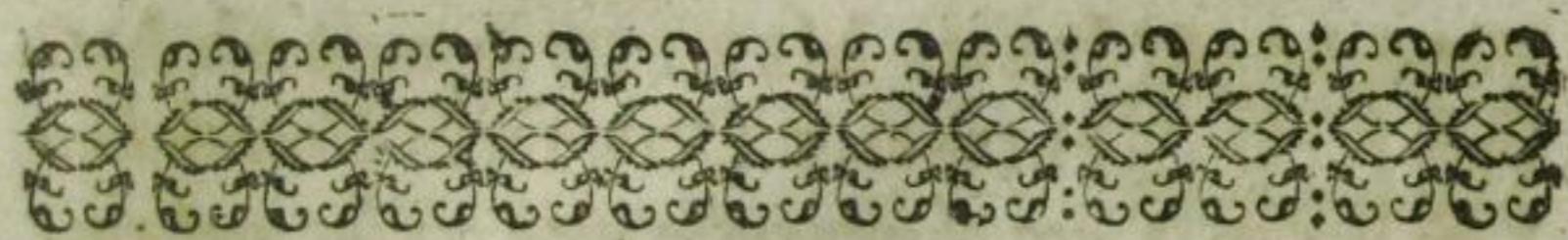
Afro docente Episcopo doctissimo,
Magnū orbis est miraculum, ac audax opus
Naturæ, Homo, ut Scalanus inquit Julius.
Quin & DEO ipsi magnus est, cuius manu
Tām membra scitus corporis formatus est,
Quām spiritum entheum; lytroq; sanguinis
Nati DEI redemptus; atque Cœlici
Afflatus aurā Flaminis; quid ergo non
Propter DEUM queat sibi placere homo?

M. Melchior Rinder.

Scaliger.

*Non est tibi, quisquis sibi nescit esse amicus
Verum neque sic; qui sibi vult nimis se amicum.*

V. AMPLISSIMO ET PRUDENTISSIMO
Dn. CHRISTO-
PHORO GIRSNERO, Inclutæ Rei-
publ. Nurembergens. Primicerio bene-
merenti, &c. &c.

DOMINO MEO AC FAVTORI
summè observando

L I B. M E R.
D. O. C. Q.

GOTFRID. HEGENITIUS.

A 2 L I -

EPISTOLA

IBENS MERITO inquam tibi AMPLISSIME DOMINE, Gratitudinis atq; observantiae meæ velut arrham, immò aram offero & insignio hoc quicquid est Dissertationis litterariæ. Tenue munusculum fateor, & quod minimam partem fuerit ex solvendæ gratiæ pro ingentibus meritis, quæ mihi ad fatim exhibuisti. Sed si quæsiissim illis dignum redhōstimentum non habebam: si quodammodo conveniens, istud erat, ut à Clarissimi Nominis Tui prærogativâ lucem aliquam huic scripto conciliarem. Quod si acri monia judic I Tui non improbabitur, bona spes me fovet, etiam aliis non displiciturum. Aliis dico, sed illis, qui non invident ad Famæ & Immortalitatis campos iter affectanti. Quid enim Momos morer, quos cepit superba suavitas præter cæteros sapiendi? Nihil plane, vel si aliquid, tantundem sicut Scipio Æmylianus C. Quint. Metellum, cui hoc scomma non minus vere, ut arbitror, quam falsè objecit: Si jam quintum tua mater pareret, asinum pareret. Et * agant

*Agere asellū
olim dicti,
qui nimis si-
bi placebant*

*Tibi sat scio, Præcipui quodam titulo Deus & Natu-
ra concessit meliorem BONÆ MENTIS genium.
Quo si magis quam pretii sui aestimatione hunc ingen-
mei fætum pendes, ejus, opinor, oblation non exigua AM-*

PL I-

DEDICATORIA. 5

PLITUD. Tuæ videbitur. Si vero exigua; faxit is,
qui omnia potest, ut animum in me Beneficiis Tuis re-
spondendi eximium adgnoscas. Et adgnoscet sane, si
D. Bernhardi effatum pro vero: Fructum Bene-
fici esse ipsius animi benivolentiam, neque
in eo saltim quæri quantum sed quanto de-
tur animo, quod addit Ambrosius. Nempe

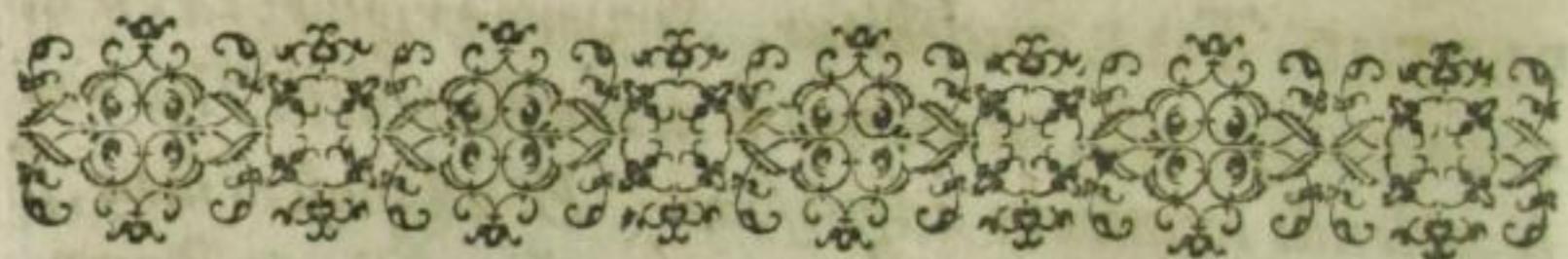
χαείτων δὲ περιποστάσιος.

Vale, o venerande Senex, eti Prudentia nostri,
vale et etatem vive, Egregio RP. et litterariorum. FIAT!
Et ita voveo Altorfl prid. Kalend. Xbr. Anno Do-
mini 15 CXXII.

AMPL. Tuæ
Cultor PP. tuus

Gotfrid Hegenitus.

A 3 Pote-

Poteram ingenI vires librare in argumento alio, quod ad cognoscendum utilius, jocundius lectu fuisset: nec debbam ē τῇ φανῆ μύρον, quod ille ait, largiter profundere. Sed ecce dūm inter occupationes otiosas versor, dissertationi huic occasionem præbuerunt Duo quidam è doctissimis viri, qui merentur, qui habent Famam ac Gloriam in nostra Germania. Hi ante annos octo plus minus, sī tamen recte memoriam consulo, non levem animorum dissensionem contraxerunt è vocabulo φιλαυλίας, sic ut utrinque ritu Andabatarum certamen fuerit. Mitto personas, mitto verba: saltim quam uterque habuerit opinionem, exponere animus est, & opera. Unus ad ravim usque jactitabat; Omnem sui Amorem esse in vito, laudabilem nullum. Alter dictionem φιλαυλίας æquivocam & ex πολλαχῶς λεγομένην esse statuebat. Ego litem hanc tantorum actalium virorum absit ut mei judicii faciam: Absit hoc non à chartis modò istis, sed nostro etiam pectorē. Scitum illud potius adsit ac præsit: *Amicus Plato, amicus Socrates; magistramē amica veritas.* Et huic posteriorē illam sententiam ad primē affinem reor: licet contra in alteram plurimi consensu vulgariæ opinionis non inclinent tantum, sed prorsus propendeant. Sed ita est: Oculus qui per nebula aut aquam inspicit, res metitur falso modo: perinde animus,

mus, qui per nubem opinionis. Hæc est succus oligi-
nis, hæc mera ærugo, quæ ubi semel animos infecit,
ilicet actum est, & hæc serium nihil, nihil severum pa-
rimus, non aliter sicut in Iberia equæ beneficio venti ^{3. Lips. cent.}
Favoni concipiunt, sed evanidum fœtum. Novi ego ^{4. Epist. mi-}
naturam & indolem illius φιλαυτίας, quæ est ut cum ^{scell. 55.}
Vate Venusino definiam.

Horat. lib.

1. Od. 18.

*

Cæcus amor sui,

Et tollens vacuum plus nimio gloria verticem.

Hæc nimirum * Platoni & * Thomæ Aquinati ^{V. de Legib.}
τωραμαρτημάτων αὐλον, Horatio autem

Lib. 12. q. 77

Lib. 1. Serm.

Stultus & improbus hic amor est, dignusq; notari

Sat. III. Quod etiam sentit Francois Lorgot in secret. moralib. quest. 16. sect. 2.

Sotadi est hinnitus stultitiae, * Keckermano omnium vir-
tutum qua mores qua mentem informant, remora ac impedi- ^{Syst. Ethic.}
mentum. ^{lib. 1. c. 3.}

Hæc pestis, ut in omni est ætate, sic potissimum, ^{Dan. Heins.}
adolescentiæ suaviter irrepit, leniter ab blanditur ju- ^{in oratione}
ventuti, quæ ut simul sapere coepit, jam sapit: & cum ^{quad.}
vix limen libavit arcanæ virtutis, putat penitrasse.
Ecce noster horum sui amatorum, si quis alias, existit o- ^{3. Lips. cent.}
lim Narcissus Liriopes, quæ una ex Nymphis, filius. ^{2. Ep. 23.}
De hoc ubi Tiresias consuleretur

an esset

Tempora maturaæ visurus longa senectæ?

Obid 3 Me-
tamorph.

Si non noverit se formosum esse, respondebat. Quid sit?
Is formæ elegantiâ fretus Echô etiam sprevit cum a-
liis Junonibus: Sed ab ultrice illâ Nemesi egregiè
multatus. Cum enim post venatum aquas ex fonte
hausturus, nimis sibi placeret ob visam sui voltûs i-
maginem, statim hoc amore contabuit in florem sui
nominis mutatus, quem Sophocles στραίωνα χαρούσεν

Geōw

τεων appellavit. Si inter vivos egissem tum ævi, Narciso dixisse, quod olim Nymphæ ab ipso fastiditæ, sicut quidem Suidas refert

τολλοὶ σε τοι μισθῶν, αὐτὸν Φιλής

Muli oderint te, si temet ipse diligas.

Cic. 2. de
Orat.

Jungendus huic Suffeno Hippias Philosophus Eleus. Isaudiente penè totâ Græciâ gloriatus est, nihil esse ullâ in arte rerum omnium, quod se fugeret. Nec solùm hoc, sed & quod anulum, quem gestabat, Pallium quo amictus, & quibus indutus erat foccos, se proptiâ manu confecisse laudi ducebat. Sed nimis parum est, quod dixisti Hippia, miror quod non addideris, Te Jovi in cœlis auream matulam præbuuisse, aut peplum Veneri, vel Athenis cum Herse delicias fecisse. Helleboro sodes purga cerebrum tuum ne nigra pituita illud infester. Sapientior longè Socrates, qui *Hoc unum, inquit scio, quod nihil scio.*

Quam Gnomen sapientiæ compendium Martialis Britannicus argutè, ut omnia, explicuit

Joh. Oecken.
lib. 3. Epi-
gram. 491.

Nil scis unum hoc scis; aliquid scis, et nihil ergo;
Hoc aliquid nihil est: hoc nihil est aliquid.
Idem & Heraclitus scilicet sapientissimus fuit; ὅπηδε
Euphor. Lu- ιαυτὸν μηδὲν εἰδότω: quod seipsum sciret, nihil scire. Quin im-
finis, in Sat. mō & Anaxarchus ne id quidem scire se dixit, quod nihil
sciret.

Sentiant alii quod volunt: ego heic non ago Carnéadem, quòd magnâ sapientiâ sit interdum decedere vel per speciem de recto sapientiæ cursu, & simulare callidè vitium ignorantiae. Apollo judicabat Socratem inter mortales sapientissimum, non quod ita vel sibi aut aliis videretur, sed quòd reapse esset.

Primitus enim Philosophiam (verba Tullii sunt)
cœlis

cœlis evocārat. Ades, Antoni Guevara, decus olim eruditæ Hispaniæ, actuum pro me testimonium deponito. Fateberis nempe, quod res habet, sapientissimum esse in sapientibus, qui se minimum scire arbitretur, & in rudibus rudissimum, qui se pluria scire autem. Si quis enim est, qui multa nōrit, semper invenias alium, qui nōrit pluria: quoniam nullus scit, quantum nescit ex Sidone veriloquio. Adesdum aliquis ex φιλωτης, & Sciolis omnibus, erudias me quæso;

Quid Jupiter in aurem suæ Junoni dixerit?

Cujas Catilinæ equus?

Cujus sexūs Codii mulus fuerit?

Ex quo coccino Pompejus vestem habuerit confutam?

Quot Paris olim Menelao scyphos cum uxore Helenâ subduxerit?

aut deniq; : Quodie, Ganymedes ad cœlum per venerit?

Sivel unus unum ex hisce grphis solverit, ego φιλωτης omnibus nomen hominis derogabo, & novam Διπλεωσιν statuam. Nisi forte an aliquis Bernhardinus aut Rosetus, vel alias, qui terram hanc à cœlo stellifero 65257500 milliaribus distare nōrunt. Ejusmodi nimirum viâ, quam peregrinator 89000 quingentos & XLII plus minus annos, dies autem 200. & 45. ambularet, si nempe quolibet die xx milliaria emetiretur. Num autem Alethaea vel Sophrosyne Triumviris istis adstitit, dum hæc dicerent, dum scriberent? Ut is credat, & Medemia tenebrionum Regina,

----- Credat Judæus apella,

Non ego.

Nec enim cum Paulo in cœlis moras habui. Vetus est:

B

Sabi.

*2 Cor. 12.
§. 2. § 4.* Sabini quod volunt somniant. Per me quoque somnient isti φιλαυτοί, quomodo & quandiu volent: modò (quod ipsis seriò voverim) divitias, quas olim der grindig Heins beneficio somnii adcepit, indipiscantur. Quænam illæ? scilicet quibus nosocomia & cœnobia partim fundare, partim locupletare potuerit.

Sed abrumpo filum dictionis meæ circa ψευδοφιλαυτίαν: ejus interim cultoribus & candidatis nomen relinquo, quod Sycophanta Plautinus sibi venditat, tam longum, ut si ante lucem ire quis occipiat concubitum sit noctis priusquam ad exitum pervenerit. Ita profectò plus erunt, quam

Βομβαρδοξιφεστχοιεγχεστπρελάλειος.

Rectá me confero ad φιλαυτίαν meliorem, omni laude dignam, sed omnimejorem. Quam si non admiserit Aristarchus aliquis, sed, prout vulgus solet, in vitio & conyitio habuerit, saltim concedat mihi

^(a) *Hic etiā fabulatus est so-* dissenserere λόγγον κάθετον vel animi gratia. Quis enim ad censorium tribunal me accersere ausit, etiamsi cum lē naturae ferre rea esse, negat. (a) Anaxagorā & Laurentio Ramirez de Prado (b) aliud nisi lativem esse atram [quamvis in quibusdam Armeniæ minā igneā locis rubra sit (c)] oratione probabili statuerim.

habitationes hominum dari. (b) In suo Pentacontarch. c. XXIV. Idem adseruit cælum omne ex Lapidibus esse compositum, quod Dimylo Principe unicus lapis cælo decidisset; sicut ex Laertio prodit Steph. Forcatul. lib. 3. de Imper. & Phil. Gallor.

(c) Vide Keckerm. System. Phys. lib. VI. c. IX. p.m. 1007.

Semper ab omni ævolicuit Musarum sectatoribus ἐπρόδοξα sive ὠργόδοξα proponere tum utilitatis adferrendę causā, tum delectationis. Carneades certè, cum J. Bod. in De R.P. l. 6. c. 7. Justitiam magnificis elogiis extulisset, perendie Injustitiam præstabiliorē esse plerisq; persuasit Hier. Cardanus Neronis, Tyranni Busiridis Isocrates, Erasmus μωρός J. Reiffenberg simulationis,* N. Frischlinus, Salerius, Hegedorpius Ebrietatis, Alcidamas A. D. 1618. Elca-

^{*}
*Quæ Differ-
tatio impres-
sa Herbornæ*

PHILAUTUS.

Eleates Mortis, immò Johannes Bruno Italus ipsius
Diaboli encomnium recitarunt.

II *Vide alios rerum frivolar. & nihil laudatoris apud Illustr. Frid. Achillem VVürtembergic. in Consult. de precip. Europæ probinc. pag. 612. F. Taubman. in Ad Virgilii Culic. libro commentario p. 421. Keckerm. System. Rhetor. lib. 1. p. 538. Ilus autem instar omnium diligentissime collegit meus & Musarum Sol Vir Nobilis & Clariss. D. Caspar Dornavius in Amphitheatro Sap. Socratice & Joco-serie.*

Nemo autem inter eruditos erittam Cassianæ se-
veritatis, ut hanc ingeniorum amœnitatem in libero
homine & libera Repub. qualis maximè litteraria es-
se consuevit, reprehendat. Ego, si minus impetrave-
ro, tamen enitar, ut abs non nemine possit intelligi,
PHILAUTIAN non modò non removendam esse à
Christianis, cum sit virtus opt. maxima, sed serio
quoque expetendam. Atque ut ex hoc stadio PHIL-
AUTIA nobilitas exsurgat, unde omnis ejus maje-
stas, nemo mortalium opinor ita rationem habet in
vinculis, ant in sacro Codice tam existit hospes, quin
juxta cum ignarissimis nesciat, quâ re lucis hujus u-
suram divinitus adceperit. Eâ nimirum fini, ut JEHO-
VAM θεός τον & θεογόνιον non modò semper purā
& integrā tum mente tum voce veneretur, sed etiam
quoad ejus fieri potest, maximè se qui studeat atque
imitari. Exemplum provida Natura dedit in flori-
bus, quos illius speculatores heliotropia vel cicho-
rium dicunt; eò quod, teste Plinio semper ad Solem
obvertatur, mane quidem ad ejus exortum, ad occa-
sum vesperi. Sic nos ad hoc [cum Seneca loquar] sa-
cramentum adacti sumus, & nostra in hoc uno consi-
stit vel sapientia vel felicitas, ut æternum Rectorem
illum ceu Thesei filum sequamur, si in omnibus vitæ
nostræ labyrinthis tuti esse errore volumus. Jam
verò quoniam Deus immortalis ipsa Karitas* est,

c. 6. v. 15. c. 7. v. 8. Jos. 24. v. 19. Proh. 8. v. 17. Jer. 31. v. 3. Rom. 5. v. 8. Gal. 2. v. 20. Eph. 3.
v. 19. Job. 4. v. 9. & 10.

*Cic. 2, de N.
Deor.*

*J. Lips. l. 1..
Conſt. c. V.*

*Exod. c. 20.
6. 5. c. 34. 6.
14. Deut. 4.*

v. 24. c. 5. 6. 9.

B 2 & san-

parte 2. Ep. & sanctissimis immensæ benivolentiæ radiis fovet
 aur. fol. 118. credulam Electorum gentem, omnino veritatum
 Illo amore, quo Deus se Theologæ cum Ethicæ congruit, quod Se ipsum di-
 ipsum diligat maximè. Et quem non? Omnis Karitas, quam à
 git, me quoq; amat. Græco χάρις, quod est gratia seu beneficium concin-
 J. Cas. Spec. ne prisci derivarunt, à seipsa fluit in alios, in seipsam
 quest. mor. verò tandem refluit, non secus ac sphæra per motio-
 lib. 9. c. 8. l. præses. & nem circularem in se reflectitur. Amat igitur Deus
 ibi BI. C. de seipsum? amat humanum genus? Quid causæ, quin
 servitut. & nos etiam nobis esse debeamus curæ & amori? Nemo
 aqua. Ephes. 5. 6. enim unquam odio carnem suam habuit; nisi nomen
 29. hominis exsuerit, ut feræ alicujus indueret. Quan-
 quam & in ipsis feris non obscura semina & imagines
 PHILAUTIÆ liceat deprehendere. Sed Terentianum
 illum Mitionem audire operæ est:

Adelph. act.
1. scen. 1.

Vah! quemquamne hominem in animo instituere, aut
 Parare, quod sit Karius, quām IPSE est SIBI.

Et ostendit id ipsum linea virtutis recta ratio, suadet
 rectæ Rationis subjectum intellectus, qui ceu splen-
 dida divinæ sapientiæ stellula mentis nostræ caligi-
 nem illustrat. Sic cum Diogenis lucerna quæsieris ho-
 mines, etiam in fudo meridie credo nullum cernes,
 quin felicitatem perpetuam Virtutibus suis brabéon
 exspectet, ac votis omnibus expetat. Nisi enim ho-
 Tuū, in o. nestè factis honesta destinarentur præmia, & si glo-
 rat. pro Ar. ria cum vitæ pausa terminaretur, nunquam profe-
 ctò mortales se tot tantisq; laboribus frangerent, non
 tot curis augerentur, non tot vigiliis.

Heic non possum silenti velariis involvere, nec
 debeo; nullum ut Amicitiæ sic Amoris vinculum es-
 se validius, præter Morum atque Ingeniorum Har-
 moniam. Reperiuntur aliquot AMICORUM PARIA
 in historiis.

David

PHILAUTUS.

David	Jonathan
Nisus	Euryalus
Damon	Pythias.
Pylades	Orestes
Theseus	Pirithous.
Achilles	Patroclus
Hephæstio	Alexander.
C. Lælius	P. Scipio
Cicero	Atticus.

13

*I Sam. 18. 6.
I. c. 20. 6. 8.
c. 23. 6. 18.
Virg. 9. Aen.
Valer. Max.
lib. 4. c. 7.
Cic. in Lel.*

*Valer M. d. L.
Cic. in Lelio
Bel de Ami-
citia ad T.
Pompon. 48
tic.*

*Sic hanc lu-
cem urbium*

Quib. ex superioris seculi flore ad censuerim Duum-viros Philippum Melanthonem, & J. Camerarium dignum Patrem tanto Filio, quem ocellus Germaniae NUREMBERGA verè *εὐδαιμῶν fovet, & universus Europæ orbis admiratur.

*adpellat scribtor Gracus & Constantinopolitanus superbo atq. inflendo titulo,
ut scribit Clar. Scipio Gentilis Ic. iu laudat. funebr. Hier. Baumgartneri,*

Inter hos idem VELL E extitit idem NOLLE, & una Mens Animi sinceroris; nec opus fuit aliquo, qui ipsis instillaret amatorium illud sine medicamento, *In comm. ad* quod nominat Lipsius: Si VIS AMARI, AMA; nec qui C. Plini P. clamārit cum Aristide apud Laertium: Ω φίλοι, ς δεις negyr. Tra- φίλοι. Alter enim cum altero ad certamen usque A- ttum. moris componi potuit, cum uterque probè noverit, frustrà amorem posci, si non adferat alius, perinde ut fax ad accendendum frustrà admoveatur alii, quæ non accensa. Undenam verò hæc Morum hæc Amo- *J. Lips. in-
cent. ad Ger-
man. & Gal-
losp. 44.* rum conformitas? Non aliunde, nisi quod Deus & benigna ejus amanuensis Natura eam humano ge- neri concessit facultatem dicam, an felicitatem, ut u- nusquisque sibi reapse sit Karissimus! Cum autem *Cic. 2. de-
Finib.* nullius boni sine socio jocunda sit possessio, alios quoque quos sibi ad primè pares viderit, Amoris am-

B 3

bro-

brofiâ & Nectare studet communicare. Evidem
fateor summum dilectio Dei momentum habet: vim
possidet magnam Amor proximi: sed tamen omnes
omnium Karitates PHILAUTIA una complectitur.
Hanc nisi auctor bonorum omnium & auctor JEHOVAH
sensibus nostris infuderit, liquidò constat: &
DEUM nos odiſſe & proximum; cum amor nostri
cynosuræ & amussis vicem sit, juxta quem utrumque
illum æstimemus². Et sicut quisque Bonus imperfe-
ctionem suam odit, nec tamen qui sui amorem ne-
gligit; ita quoque sese gerat erga alios, nec his
amorem abnuat, quorum improbat errores. Tan-
tum autem abest, ut PHILAUTIA Justitiæ adverſetur;
ut fastidium etiam rejiciat, quod nobis esse debet in
homines sceleratos. Nam si pietati & legibus ejus fa-
luberrimis repugnaret, non esset homini propria &
naturalis³. Quin immò Adamante quodam cognationis singularis continentur AMOR DEI & AMOR
PROXIMI; cum alter his verbis præcipiat, Diligas
Deum Tuum ex toto corde; Alter autem: Diligas
proximum Tuum sicut TEIPSUM. Breviter quidem
si verba pendas, nervosè si sensū hujus Suadæ, quam
protulit æterna proles Patris æterni. O Karissime
Jesu ab Adamo didici inobedientiam, intempe-
rantiam ab Hevâ, à fratre nostro Caino homicidium,
à Davide adulterium, ab aliis alia vitia: Sed abs TE
discimus PHILAUTIAN, quâ Te hominem, nos vero
DEUM efficis. Et pellegamus omnis novi fœderis li-
bros nusquam quod Servator noster TIMETE. Quod
autem DILIGITE nobis dixerit, plus quam tricies
reperiemus⁴. Erunt aliquis sat scio, quorum in me bi-
lem concitabo, quod iis ausim ad hanc PHILAUTIAM
iter.

iter premonstrare. Nimirum hi non vanè comparari possunt cum Abbate illo in Gallia, qui non agebat aliud nisi ut processib. Juris haud necessariis cuilibet negotium facesseret. Cum igitur mandato Regis eorum usus ipsi interdiceretur; se quidem nunc 40. litigis operari, quæ jussu Regis libens deponere vellet, modo hoc impetrare posset, ut sex ipsi permitterentur causâ fallendi temporis. Ita etiam multis votum est, ut si non in omnes, saltim aliquos invidiæ, kalumniæ & furoris pestilentissimum virus evomere possint.

Sed profectò fallunt & falluntur; cum Deus non semesum aut tertiatum, sed plenum sed planum amorem à creaturis suis exigat. Quod si nondum sat in conspicuo est PHILAUTIUS elogium: age facem descendam si minus pretiosiorem, at quæ magis luceat. Tria requirit amicitiæ perfectæ fundamenta Philosophorum secretarius & amasum Aristoteles: *ιν-νοταρ, οπίονοσαν καὶ εὐεργεσίαν*: hanc ut homo sibi consulat, illas, ut SIBI constet, ac SEIPSUM amet. Quæ si veri judicii lance pendatur curatius, adparebit sanè, non neminem JURE ac MERITO teneri, ut sit PHILAUTUS. Cui enim BONO mores in aliis deteriores reprehendimus; nisi ut à sui neglectu & odio illos abducere, ad sui amorem & æstimium impellere conemur? Est aliquis blasphemus: recensemus pœnam Ajacis TelamonI, Alphonsi XI. Regis Hispaniarum, Juliani Cæsaris; ex adverso commendamus felicissimā pie- tatem Scipionis Africani, Karuli Magni, TheodosI. Est aliquis patriæ proditor; execratur hunc Flavi- um & cum eo * Tarpejam; Arminium autem & pa- trem ac filium * Decios laudamus'. Non alio certè

Ovid. I Fast.
§ 14. Metā.
Plut. in vita
Romult.

Cic. I. de di-
uin. 2.
Val. Max.
lib. 5, c. 6.

Ad-

Adfectu aut Respectu, quām ut Pietatis ut amoris in Patriam alios admoneamus, & quod nobis fieri malum nolumus, aliis etiam accidere nolimus. Et sanè si

Cic. in Vat. quis merita patriæ refumere velit, *nemo tam ingratus erit, tamq; nullius humanitatis*; *quin eam magis quām SEIPSUM diligat.* Verè hoc ait Tullius, sed in eo nimis piè, dum amorem patriæ sui etiam AMORI præponit; atque hoc ex adfectu magis quām judicio eum scribisse, mihi sit verisimile. Sed ut sit, cui vis etiam absq; aureâ Minervæ lucernâ conspicitur, quam commune vinculum habeat cum PHILANTIA sui cognitio. Multi multa sciunt: sed ipse nemo SE scit. Hugo dicebat olim, & symboli loco usurpabat Henricus IV. Imp. Cæsar Augustus. Sed & hodiè obtinet veriloquium Alcibiadis: *τὸν ὄντας ἐπιτίθεται τοῖς πάντοις.* Interim tamen summa est Philosophia, &

*E cælo descendit γρῦπη σεωτήρ
Figendum ac memor tractandum pectore.*

Sui igitur quis habeat gnaviter experimentum, ausim cum eo sponzionem facere, se fore sedulum athletam in palæstrâ Bonæ Mentis & virtutis templo. Simul ac enim animum suum probè perspexerit, statim se Divinæ particulam auræ indeptum sentiet, atq; hoc Dei munere nunquam non digna faciet. Videbit nempe ὕπαρχον obtinendæ sapientiæ, & hoc excolet. Si corpus; deprehendet se lutum, ut ille ait, scitè mistum & heminam unam sanguinis; itaque æterna cogitabit & immortalia. Quod non faceret, nisi SE nisi suam ipsius animam impensè diligeret. Amator sui fuit Philippus Macedo, quoniam sui cognitor. Admone-
*Elian. Var.
historiar.* ri enim quotidiè voluit à puero:

Ω φίλιππε, φίλιππε, μέμνησο αὐθεωπ Θεόν.

Epic.

Fuit & Cæsar Theodosius, quem uxor Placilla singulis ferè diebus in hæc verba compellavit; cogites quæso *Justin. libr.*
marite, quisnam fueris, & qui jam existas. Fuit Agathocles, *22. hist. Au-*
qui memor suæ originis (erat enim patre natus figura- *son. in Epi-*
lo) epulas è vasis fictilibus capere consuevit. Fuit et *gram. Plu-*
iam Willigis Archiepiscopus Moguntinensis, & quia *tarch. in a-*
carpentarii filius erat, thalamo suo litteris grandiu-
sculis, quas è plano semper legeret, inscribi jussit:
WILLIGIS, WILLIGIS, RECORDARE UNDE VENERIS.
Non ita Cyrus, non Croesus, quamvis Oraculi voce
ad has virtutes admoniti. Quod si fuissent, neq; ab il-
lo Persæ, neq; ab hoc Massagetae reportassent triumphos. Trajanus Imperator laudis palmaria sibi vendicat
qui absq; ullo monitore solo impulsu heroicæ naturæ
Φιλαυλίας exercuit. Dionem enim Chrysostomū, qui
Troica scripsit, animi puto causā, quod Ilium non sit
captum, ita fovit, ut aureo ac triumphali currū juxta
se collocatū his verbis demulserit: AMO TE UT ME-
I P S U M. Ο ωραίγμα βασιλικὲν, ονον nisi è cœlo verba.
Quæ utinam unicuvis non in pectore tantum hære-
rent, sed mente, usque adeò videmus hoc seculum,
quibus moribus sit.

Pergula pictorum: veri nihil, omnia ficta.

Solemnis hodie- Politicorum, quos sic ex abusu no-
minis adpellitamus, ego Polypos seu Polytrepos di-
xerim, formula: Caput meū hoc tango & testor nullum
mihi caput karius esse tuo. Te in pectore meo at-
que in his medullis gero. Quin & inaudias linguis ex-
oticis loquentes

Beso las manos de Uvestra merced.

It: Beso los pies de Uvestra senoria. (Casa.
yo soy siervo y esclavo perpetuo de Uvestra)

C

Sed

(a) *Didum* Sed ferè totum hoc genus Placentini aut Laudenses,
Isaacipatri- Veronenses pauci: vox Jacobie est, manus (a) Esavi, sic
archæ Gen. 27. 6. 22. ut voto illi jocus heic fiat: (b) *A Joabi adloquio, à (c) Thy-*
2 Sam. 3. *stis convivio, ab (d) I scariothis Ave, & (e) Diazi Salve, ab (f)*
6. 27. *(c) Obid. 15. Herodis Redite. & (g) Gallorum Venite libera nos Domine.*
Metamorph. (d) *Matth. 26. 6. 49.* (e) *Sleid. lib. 12. comm.* (f) *Matth. 2. 6. 8.* (g) *In*
Matutinus Parisiensib. quib. BarptoLoMæVs flet, qVla GaLLICVs occVbat AtLas.

Quisquis igitur se non amat, nec aliū; quin SEIPSUM
 prodit, quod cordis fel melle oris sui incrustārit, ac

Pers. Sat. V.

Fronte politus

Astutam rapido servet sub pectore vulpem.

Hem (libet enim ita mihi exclamare) quotus quisque
 & ubi nam gentium invenietur, cui quis laudes adē-
 nat, quas Tibi AUPLISS. Dn. GIRSNERE, M. Virdun-
 gus Noster non minus verè quam eleganter:

Aureus è niveo lucet qui pectore candor

Aureus ut clueas totus amice facit.

Qualis si reliquis animus mortalibus esset,

FERREA quæ nunc sunt AUREA sacla forent.

Quod elogium, quia mereris unus ex cunctis, in Te
 uno miramur omnes, & omnis posteritas mirabitur.
 Ceterum nec illud PHILAUTIA laudibus detrahit
 quicquam, sed magmentum conciliat potius: quod
 Auðiðsav & Autouyia (Asgyriav mihi penè scribserat ca-
 lamus) adversarias habeat. Non enim Philosophi, sed
 ipsius veritatis Regulam existimo, licet Keckermano

*Arist. 2. E-
thic. c. IX.*

System. Eth. lsb. I. c. 2. judice Paradoxon videri nonnullis queat: *Quod duo*
āneq; seu Extrema sibi magis mutuo contrariantur, quam vir-
tuti. Utraq; illa in vicio, sed non ad vitium: quin ma-
ge cos & calcar veræ virtutis, sed nimis illi, qui jam
Rex sui esse didicit. Nam ubi nimium in aliis odium
& sui neglectum deprehendet; eò ferventius amo-
rem sui legitimum amplexabitur. Sin confidentiam
& ni-

& nimiam sui æstimationem; amabit demissionem animi fundum bonorum omnium ac fundamentum. Hâc itidē ad sui cognitionem ducetur; hâc ad DEUM & PHILAUTIAM, in qua omnis felicitas, omnis Pandora Virtutum & cumulus². Ecce enim φιλοσοφίαν, φιλησχίαν, φιλομίαν, μεγαλοψυχίαν: quas si surculos Philautiæ dixerim, nec Fidei, nec vero temerè prævari-cabor. Nemo enim operam consecraret hisce virtu-tibus; nisi prius se, suum corpus, animum, parentes, liberos, fortunas, honorem, nōminis famā diligēret. Sed quo provehor? Metuo enim, ne sermonis mei prodigalitas lecturis fortean aliquod fastidiū pariat. Concludam igitur hoc utrinque feriente ratiocinio, quorum possem fortassis, fortassis autem? immò sanè possem recensere pluria; si concedat oportunitas, & cujus rationem haberi convenit, Decorum. *Evaūlia*
Aueos sunt Amor & Odium, interquæ non dari po-test aut intercedere (cum Logicis ita loqui fas sit) ter-tium. Naturâ enim ferimur, ut nosmet ipsos aut amo-re prosequamur, aut odio. Hoc absit, ut dicamus de benignissima nostrûm parente & ordinaria DEI po-tentiâ. Illud ut adseveremus, suadent rationum, quas modò protuli, firmamenta, suadebunt etiam Philo-sophiæ moralis Doctores, ad quorum subsellia nunc appello.

Sistant se velim audituri sententias, qui fidem verbis hactenus meis vel derogarunt vel abrogarunt. Nec succensebunt mihi spero veteris ævi lumina, si ex fulgore eorum insigni primò sese spectandum ob-ferat Pythagoras. Is F. Piccolomini¹ ei prudentissimi testimonio graviter pronunciavit: quod unusquisq² post DEUM teneatur revereri SEIPSUM. Quid de sapientiæ

oculo Platone dicam? Hic ut dictionis ambiguitatem
quę alioquin errori ad finis esse consuevit, removeat:
PHILAUTIAM constituit aliam, de qua differo, mo-
deratam: immoderatam aliam, quā quis judicI pro-
prii miratore existit, alieni contemtol. Hanc autem
ab illa discernit vocabulo σφόδρα, id est, Nimirum; quo
neutiquam opus esset, si PHILAUTIA omnis in vicio.
Et quod non sit, hoc effatum ipsius fidem adstruit:

Lib. V. de le- Φίλος εαυτῷ τῷ αὐτῷ φίλος εστι, hoc est, Homo sibi
gib. naturā Amicus est. Qod forte an discipulo suo Aristoteli
suggessit, qui totidem ferè verbis, sensu autem

Arist. 9 Ethic plane simillimo μάλισται, inquit, ἐκαστις αὐτὸν Φίλος, id est,
cōr. c. 4. sibi ipsi quilibet maximē amicus est. Quam Gnomen dein

2. Polit. c. 5. de locis aliis exserte magis & disertim explicuit, præ-
Vel quod a- cipue verò in aD Nicomachum ix. c. i i x. quod ita
liis 3. Con- fer IX. Eth. desinit: τὸν αἰσθὴν δὲν Φίλαυτον εἶναι. Nec ab horum ex-
c. 12. exemplorum contextu se jungatur, qui libellum huic
argumento adcommodum scripsit, & * τῷ Φίλῳ εαυτῷ

z. c. quomodo ἐπαυγῆν αὐτῷ φίλον inscripsit. Num autem homo se
quis seipsum laudare poterit, nisi prius PHILAUTIAM sibi habeat
laudare pos- commendatissimam? Credat qui volet. Mihi mens
fit contra in- alia. Novi quippe verus illud & verum verbum: *Quem*
bidiām. *amamus, laudamus.* Adcuratiūs hoc docet lux illa do-
ctrinarum altera & cœlestis in dicendo vir Tullius.

Cic. in Lel. IPSE SE quisq; diligit non ut aliquam à se ipso mercedem exigat
Karitatis suæ: sed quia per SE SIBI quisq; karus est. Idem, in

Cic. I. de Le- Amicitiā verā, inquit, necessarium est ut quis nihil se plus
gib. quam alium diligat. Adderem compluria prisorum
testimonia; sed hæc plus quam satis bonæ causæ fe-
cerint. Itaq; stilum meum nunc delabi permittam ad
recentes, quorum ---- εἰς τοιούτους,

εἰς βασιλεὺς

quem

quem supra dicere memini Fr. Piccolomineus. Is copiosè, nec minus dilucidè pertractavit hanc matem triplici capite Philosophiæ suæ moralis, & inter cetera DILECTIONEM sui geminam pertendit. Alteram nempe cæcam & tyrannicam, regalem alteram, quâ homo externus interno obtemperare, ac SIBI quâm KARISSIMUS esse adlaborat. Subiectam huic pullum germanum germanæ Prudentiæ id est, Aristotelicæ Casum, qui hunc Amorem, inquit, *civitis animanti natura dedit, ratio suasit, Philosophia quæ est rationis norma, comprobavit.* Quod si Duumvirum horum auctoritates elevatis, J. Camerario quid facietis summo Musarum Consulto, ut eum Noster J. Gruterus ipse talis appellat. Is lib. IX. Ethic. c. VIII. Aristoteles, inquit, meritò vituperari concedit eos, qui vulgo amatores sibi perhibeantur, & qui verè sint: neque solere hoc nomine adpella-
ri ait eos, neque reprehendi debere. Cui scito non tam ovum ovo, lac lacti simile, quâm sententia Magiri, sic ut eam ab Aristotele mutuatum fuisse suspicer. Hæc autem subjungit coronidi virtutum moralium. Est & altera, & quidem melior significatio Φιλαυτίæ, quando significat eum amorem, quo quis præcipuam sui partem i.e. animalium sive mentem maximè amat: ac propterea studet eam praestantissimis bonis, h.e. virtutibus, artibus & scientiis excollere. Et paulò post: sed quia paucitales sunt; ideo vulgus hominum tales non solet Φιλάυτες adpellare, aut propterea eos reprehendere: quia major pars ignorat, in quare consistat vera Philautia. Adsit quoq; nobis paulisper.

Sagax Alciphra litterata Gymnados

Et arbiter certaminum,

Parnassorum docta in circo Pallados

Baptol. Keckermannus. Ex eo si jam querat aliquis,

C 3

quod-

Lib. VII.

*Lib. 4. sufficit
c. IIX.*

lib. 9. c. MXX.

quodnam sit propriè fundamentum, quę origo veræ amicitiæ, non opinor responsum feret aliud, quām

System. Log.
plen. part. 2.
p.m. 484. quod scribtis suis reliquit, nempe PHILAUTIAM. Im-

Syst. Ethic.
lib. 1. c. 3. & mò pluria ex ipso audias; si nempe absque hoc sui a-

lib. 3. c. pen. more sit, etiamnum virtutes omnes vix suæ umbræ

viderentur somnium. Hoc scilicet est, quod pruden-

tissimè dicit: Philautian amplecti & gubernare virtutes o-

mnes, quarū beneficio nobis boni aliquid voveamus contingere.

Nec silentio præterierim Clementem Timplerum,

quo nullus universam Philosophiæ activæ discipli-

nam tradidit concinnius ad docendum, ad disputan-

dum aptius'. Ejus de Philautia nostra caput exstat in-

tegrum, è quo breviter & quasi in transcursu defini-

Cajus l. 1. ff. tionem hanc, quam rectius velut potissimam cujusq;

de orig. jur. rei partem principio poni fas erat, quod sit virtus mora-

Bl. in proœm lis, quā homo propensus est ad SEIPSUM moderatè diligendum.

EF. n. 8. Myn

sing. ad. pr. Non patitur me diutius alienis testimoniis, ut maxi-

J. de J. & J. mè velim, insistere Theoph. Golius; qui cùm neq; ab

Aristotele, neq; ab ullis ejus sectatoribus sententiam

faciat dividuam; Vir bonus, ait, non solum est, sed etiam ma-

ximè debet esse φιλαυτός. Longum esset ceterorum o-

mnia, quæ me penes habeo, testimonia recensere.

Longum? immò etiam supervacuum. Scio enim plus

credi testibus quām testimoniis; id quod etiam Ha-

I. testium 3. drianus Imp. proconsuli Macedoniæ rescripsit. Et ve-

§. idem 3. ff. rò testes erunt omnes Boni, bona omnia, quæ adpe-

titur testes erunt φιλαυτίæ esse laudabilem, & ut Ju-

stiniani verbo exprimam ἐράσμιον καὶ Πτίδημον id est,

amabilem & ad petibilem. Age jam ex medio Natu-

ræ libro proverbia quædam vel illustres sententias

levi digito delibemus; quib. non illibenter fides fieri

confuevit, quia sunt notiones nobiscum nascentes'.

Ex

Ex illorum censu hæc mihi præ aliis utramque paginam faciant:

γένου κνιψέγγηνον vulgò dicitur quod ita Theocritus
---- *ἀπωτέρῳ ἡ γένου κνίψα*

Plautus in

Trinumo.

Decima Musa verò sic reddidit: *Pallio tunica propior;* & *genu proprius tibiae.* Quem in sensum audias quoq; è scena Terentianâ proclamantes: *Proximus sum egomet mihi.* Quod Charini verbum argutè illustravit J. Ovven.

Andr. act. 4.

sc. 1.

Dilige vicinum, veluti te diligis ipsum.

Sic, inquis, facio. Proximus ipse mihi.

Ita Chremes etiam: *Ego meorum solus sum meus.* Ita Antiphon: *Solus est homo amico amicus.* Quò pertinet etiam illud ab Alexandro Severo Imperatore symboli loco usurpatum:

Pherm. ad.

4 sc. 1.

Ibid. ad. 3.

sc. 3.

Quod vis tibi fieri, fac alteri: sed &

Quod non tibi fieri vis, ne fac alteri.

Siquidem Publii Mimi verbo;

Malus est vocandus, qui suā causā bonus est.

In qua sententia finio, quanquam plures earum & vellem & haberem recensere, sed & deberem. Debitionis tamen hujus partem omnem exsolvisse mihi videbor, si abs Te qui hæc leges Euge & Sorphos i.e. gratiam & adplausum merebor. Immò etiam si non merebor.

Quid enim stolidi vener suffragia volgi?

Sed st' st'

HONI SOIT QUI MAL Y PENSE.

F I N I S

